

Çocuk terbiyesi cennet adımlarındandır

Salih Sütçüoğlu: “23.06.2009 tarihinde gazetemiz Lahika Sayfasında çıkan, Camiü’s-Sağir’den 695 nolu hadis-i şerifi açıklar mısınız?”

Söz konusu yerde Peygamber Efendimiz (asm) buyuruyor ki: “Size iyilik yapmaları hususunda çocuklarınıza yardımcı olunuz. İsteyen, çocuklarını itaatsizlikten kurtarabilir.”¹

Çocuk terbiyesinde birinci görev ve sorumluluk anne ve babanıdır. Anne ve baba çocuklarına gerekli terbiyeyi vermek, edep, ahlâk ve terbiyeleri hususunda iyi eğitim almalarını sağlamak ve onları iyi ahlâklı yetiştirmekle mükelleftirler. Bu sorumluluk ve görev çocuk daha dünyaya gelmeden, çocuk ana rahmindeyken başlar, çocuk dünyaya geldikten sonra da çocukluktan kurtuluncaya kadar yoğun şekilde devam eder.

Çocuk terbiyesini Kur’ân, “Ey iman edenler, kendinizi ve aile halkınızı yakıtı taş ve insanlar olan ateşten koruyun”² âyetiyle şuurumuza adeta perçinler. Âyette, çocuğun terbiye edilmesi anne ve babayı ateşten koruyan bir perde olarak ön plâna çıkıyor. Nitekim terbiye edilmeyen kız çocuklarının ortaya çıkardığı ahlâksız tablolardan utanan ve kız çocuklarını diri diri gömmeyi kötü bir âdet ve gelenek haline getiren bir toplumda bulunan Sevgili Peygamberimiz kız çocuklarının terbiyesine önemle dikkat çekiyor ve şöyle buyuruyor: “Büluğa erinceye kadar kim iki kız evladı yetiştirirse—parmaklarını birleştirerek—kıyamet günü o ve ben şöyle beraber oluruz.” Tirmizî’de: “O ve ben cennete şu iki şey gibi beraber gireriz” dedi ve iki parmağıyla işaret etti” şeklinde gelmiştir.³ Keza bir diğer rivayette Peygamber Efendimiz (asm): “Kim “üç kız” veya “üç kız kardeş” veya “iki kız kardeş” veya “iki kız” yetiştirir, terbiye ve te’diblerini eksik etmez, onlara iyi davranır ve evlendirirse cenneti hak etmiştir.” Bir diğer rivayette: “Kimin iki kızı olur da bunları öldürmez, alçaltmaz, oğlan çocuklarını bunlara tercih etmezse Allah onu cennete koyar” buyurmuştur.⁴

O günün kız çocukları üzerindeki hassasiyetine binaen kız çocukları hakkında

söylenmiş bu güzel müjdeleri aynen erkek çocukları hakkında da düşünmelidir. Nitekim esas olan çocuk terbiyesidir ve çocuk terbiyesinde vahyin çizgisinde kız ve erkek ayırımı yoktur.

Nitekim kocasından dul kaldığı ve evlenebilecek durumda olduğu halde çocuklarını iyi yetiştirmek için evlenmekten sakınan ve nice zorluklar içinde çocuklarını büyüten yanakları kararmış bir kadın hakkında Peygamber Efendimiz (asm): “Ben ve yanakları kararmış şu kadın kıyamet gününde—baş ve orta parmağını yan yana getirerek—şu iki şey gibi yan yanayız” buyurmuştur.

Peygamber Efendimiz (asm) çocuklar arasında ayırım yapılmasını da yasaklamıştır. Çünkü ayırım yapılarak eşit tutulmayan çocuk itaatsizliğe ve asi olmaya yönelecektir. Nu'man İbnu Beşîr anlatıyor: “Babam bana malından bir şeyler hibe etmişti. Annem Amra Bintu Ravâhâ: Bu hibeye Resûlullah (asm)’ı şahit kılmazsan kabul etmiyoruz” dedi. Bunun üzerine bana yaptığı hibeye şahit kılmak için babam beni de alarak Resûlullah (asm)’a gitti.

Hazret-i Peygamber (asm):

“Başka çocukların var mı?” diye sordu. Babam:

“Evet, var ya Resulallah” deyince de,

“Aynı şekilde bütün çocuklarına hibede bulundun mu?” buyurdu. Babam:

“Hayır” dedi. Bu defa Resulullah Efendimiz (asm):

“Allah’tan korkun, çocuklarınız hususunda âdil olun” buyurdu. Babam oradan ayrıldı ve hibeden vazgeçti.”

Yukarıda söz konusu edilen hadiste de çocukların iyilik yapmaları hususunda anne ve babanın onlara yardımcı olmaları emrediliyor. Demek ebeveynin vazifesi, Allah’ın yaratıp kendilerine emanet ettiği çocuklara iyi terbiye vermek ve onlara sahip çıkmaya çalışmaktan ibârettir. Bedüzzaman’ın ifadesiyle, çocukların binde dokuz yüz doksan dokuz hisse ile Hâlık-ı Rahîm’e âit olduğunu, ebeveynin hem çocuğun arkadaşı, hem de hizmetkârı olarak vazîfelendirildiğini ve vazifelerinin karşılığı olarak ücretlerinin de “eş, evlat ve aile sevgisi ve sevgi lezzeti” biçiminde peşin verildiğini5 dikkate aldığımızda, anne ve babanın çocuk terbiyesi konusundaki görevlerinin önemi daha iyi anlaşılabilir olacaktır.

Bu durumda, söz konusu hadis-i şerife göre: Anne ve baba iyilik hususunda çocuklarına iyi örnek olmalıdırlar. Anneye ve babaya itaati ve iyiliği kendi

uygulamalarıyla öğretmelidirler. Bu durumda çocuklar canlı örnek görmüş olmakla, sıra kendilerine geldiğinde vazifelerinin anne ve babalarına iyilik yapmak olduğunu yaşayarak öğrenmiş olacaklardır. Bu da anne ve babanın çocuklarına, iyilik yapmaları hususunda en güzel yardımları olacaktır.

Dipnotlar:

1 Camiü's-Sağir, No: 695

2 Tahrim Suresi: 6

3 Müslim, Birr: 149, (2631); Tirmizî, Birr: 13, (1917). İ. Canan, Kutub-i Sitte: 2/494.

4 İ. Canan, Kutub-i Sitte:: 2/495.

5 Mektûbât, S. 80